

Sygn. akt: III AUa 737/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Iwona Szybka

Sędziowie: SSA Mirosław Godlewski (spr.)

del. SSO Dorota Rzeźniowiecka

Protokolant: stażysta Paulina Działońska

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2013 r. w Łodzi

sprawy **M. J.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.**

o emeryturę,

na skutek apelacji wnioskodawczyni

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu z dnia 24 lutego 2012 r., sygn. akt: V U 2396/11;

- 1. zmienia zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję organu rentowego i stwierdza, że M. J. ma prawo do wypłaty emerytury od dnia 1 października 2011 roku;**
- 2. wniosek M. J. o wypłatę zaległych świadczeń od dnia 1 października 2011 roku wraz z ustawowymi odsetkami zawarty w piśmie z dnia 15 listopada 2012 roku przekazuje Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O. celem załatwienia.**

Sygn. akt III AUa 737/12

UZASADNIENIE

M. J. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. z dnia 12 października 2011 r., wstrzymującej ubezpieczonej wypłatę pobieranej emerytury z uwagi na kontynuację zatrudnienia u pracodawcy, na rzecz którego wykonywała pracę bezpośrednio przez nabyciem prawa do emerytury. Odwołująca wniosła o jej uchylenie wskazując na fakt, że została ona wydana w oparciu o przepis niezgodny z Konstytucją RP.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 24 lutego 2012 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu oddalił odwołanie.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że odwołująca nabyła od dnia 1 kwietnia 2009 r. prawo do emerytury. W dacie zgłoszenia wniosku o świadczenie i po tym momencie była nieprzerwanie pracownikiem Urzędu (...) w K..

Sąd Okręgowy wskazał, że ustawą z 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw wprowadzono w ustawie o emeryturach i rentach z FUS art. 103a, zgodnie z którym prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Stosownie do art. 28 ustawy nowelizującej, w odniesieniu do emerytur przyznanych przed dniem jej wejścia w życie, przepis dotyczący zawieszania ich wypłaty stosuje się od dnia 1 października 2011 r. Sąd zaznaczył, że ustawodawca w stosunku do osób pobierających emeryturę przed omawianą zmianą, zagwarantował odpowiednio długie *vacatio legis*, aby mieli oni możliwość dostosowania swojej sytuacji życiowo - zawodowej, do nowego stanu prawnego. Odwołująca nie może zatem skutecznie powoływać się na zaskoczenie, czy pozbawienie jej praw nabytych. Prócz tego omawiana materia była już przedmiotem rozważań Trybunału Konstytucyjnego w wyroku z 7 lutego 2006 r., na tle co prawda dawnego art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej, ale rozwiązania prawne obecnie obowiązujące są powrotem do tamtego stanu prawnego. Trybunał Konstytucyjny uznał wówczas, że przepis o zawieszalności emerytur w przypadku kontynuowania zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy, nie jest sprzeczny z Konstytucją RP.

Apelację od wyroku złożyła ubezpieczona. Zarzuciła Sądowi pierwszej instancji nieuwzględnienie jej szczególnej sytuacji, a także naruszenie praw gwarantowanych Konstytucją. Wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przyznanie utraconego świadczenia od dnia 1 października 2011 r.

W piśmie z dnia 15 listopada 2012 r. apelująca sformułowała żądanie wypłaty zaległych świadczeń od dnia 1 października 2011 r. wraz z ustawowymi odsetkami.

Sąd Apelacyjny w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna i skutkuje zmianą zaskarżonego wyroku.

Apelacja zasługuje na uwzględnienie, mimo że zarówno decyzja organu rentowego, jak i wyrok Sądu pierwszej instancji zostały wydane zgodnie z brzmieniem przepisów powołanych przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Stan faktyczny rozpoznawanej sprawy ustalony przez Sąd pierwszej instancji jest bezsporny. Niewątpliwe bowiem skarżąca w momencie ubiegania się o emeryturę, w chwili przyznania jej prawa do tego świadczenia poczynając od 1 kwietnia 2009 r. i po tym momencie była nieprzerwanie zatrudniona u tego samego pracodawcy. Powyższa okoliczność stanowiła podstawę do zawieszenia wypłaty emerytury z uwagi na treść art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 257, poz. 1726), w związku z art. 6 tej ustawy i art. 103a ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r., nr 153, poz. 1227, z późn. zm.).

Jednakże Sąd drugiej instancji musi uwzględnić fakt, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 13 listopada 2012 r., wydanego w sprawie K 2/12, uznał, iż art. 28 powołanej ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. w zw. z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodanym przez art. 6 pkt 2 w/w ustawy nowelizującej, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Trybunał uznał, że rozwiązanie przyjęte przez ustawodawcę w art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010 r. spowodowało, iż osoby, które skutecznie nabyły i zrealizowały prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r., zostały objęte nową, mniej korzystną dla nich treścią ryzyka emerytalnego. Aby nadal po 1 października 2011 r. pobierać emeryturę musiały bowiem rozwiązać stosunek pracy z dotychczasowym

pracodawcą. Tymczasem, gdyby w momencie przechodzenia na emeryturę osoby te wiedziały, że będą musiały przerwać zatrudnienie, aby uzyskać świadczenie emerytalne, to być może ich decyzja byłaby inna, tzn. nie składałyby wniosku o ustalenie prawa do emerytury i kontynuowałyby zatrudnienie, bowiem korzystniejsze byłoby bowiem dla nich osiągnięcie dochodu ze stosunku pracy niż pobieranie niższej emerytury. Trybunał uznał, że treść ryzyka emerytalnego, w określeniu której ustawodawca ma swobodę, nie powinna być zmieniana w stosunku do osób, które już nabyły i zrealizowały prawo do emerytury, a takie działanie stoi w sprzeczności z zasadą ochrony zaufania do państwa i stanowiącego przez nie prawa. Przedmiotowy wyrok został ogłoszony dnia 22 listopada 2012 r. w Dz.U. pod poz.1285 i z tą datą nastąpiły skutki w nim przewidziane. (art. 190 ust.2 Konstytucji RP).

Skarżąca nabyła prawo do emerytury i je realizowała od 1 kwietnia 2009 r. do 1 stycznia 2011 r., a zatem w okresie gdy realizacja jej świadczenia następowała niezależnie od dalszego zatrudnienia (jedynym ryzykiem zabezpieczenia społecznego było osiągnięcie wieku emerytalnego i stażu ubezpieczeniowego). Późniejsza zmiana tego ryzyka, związanego z zaprzestaniem zatrudnienia, zawarta w art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych obowiązującego od 1 stycznia 2011 r. nie obejmuje skarżącej.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok orzekając, jak w pkt 1 sentencji.

Odnosnie rozstrzygnięcia zawartego w pkt. 2 wyroku dotyczącym, wniosku ubezpieczonej zawartym w piśmie z dnia 15 listopada 2012 r. należy wskazać, że tak sformułowane żądanie (wyłaty zaległego świadczenia wraz z odsetkami ustawowymi) nie było przedmiotem rozważenia przez organ rentowy. Sąd pracy i ubezpieczeń społecznych rozpoznaje, co do zasady, jedynie odwołania wniesione od uprzednich decyzji organu rentowego, zgodnie z art. 477¹⁰ § 2 k.p.c., w przypadku gdy ubezpieczony zgłosił nowe żądanie, dotychczas nie rozpoznane przez organ rentowy, Sąd przyjmuje to żądanie do protokołu i przekazuje do rozpoznania organowi rentowemu. Stąd też przedmiotowy wniosek został przekazany Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O. celem załatwienia.